## ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΤΟΥ ΠΑΠΥΡΟΥ ΤΟΥ ΔΕΡΒΕΝΙΟΥ

ΤΑ ΚΡΥΦΑ, ΤΑ ΦΑΝΕΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΦΑΝΗ

Όπως με την παρέμβασή μας προκαλέσαμε επιτέλους την βεβιασμένη «έκδοση» του Παπύρου του Δερβενιού, τέτοια οία είναι, έτσι και με τον στιγματισμό του μοναδικού σκανδάλου στα διεθνή επιστημονικά χρονικά υποχρεώσαμε τον υπεύθυνο της απίστευτης αυτής ιστορίας να βγει στο φως της δημοσιότητας και να επιχειρήσει την αυτοδικαιολόγησή του, τέτοια οία είναι. Αυτό και καθεαυτό είναι κέρδος για την αλήθεια. Τα κρυφά δηλητηριάζουν την ατμόσφαιρα και ενισχύουν πρακτικές τσιφλικιών – όπως η ιστορία του Παπύρου του Δερβενιού έχει καταδείξει.

Στο φύλλο του Κυριακάτικου Βήματος της 22/10/2006 δημοσιεύθηκε απάντηση του Καθηγητού του Δημόσιου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης κ. Τσαντσάνογλου, στο άρθρο μου που το Βήμα δημοσίευσε στις 15 Οκτωβρίου. Η απάντηση αποτελεί τυπικό δείγμα μιας ορισμένης (πώς να την πω;) «ρητορικότητας» (ας με συγχωρήσει το πνεύμα των πραγματικών ρητόρων) που χαρακτηρίζει τον λόγο κάποιου, φευ διαδεδομένου, είδους ακαδημαϊκών δασκάλων στη χώρα μας, όπου πολλά φλύαρα λέγονται και η ουσία πενιχρή έως ανύπαρκτη. Βεβαίως αυτή η «ρητορικότητα» έχει ένα αποτέλεσμα, αν όχι και μια πρόθεση: τη συσκότιση της αλήθειας κάτω από βάρη πληθώρας λέξεων και άσχετων συνειρμών. Εν πάση περιπτώσει η καθηγητική αυτή πολυλεξία ( δεν εννοώ μήκος αλλά σχετικό ειδικό βάρος) δεν διδάχθηκε τίποτε από τον πυκνό και μεστό αρχαιοελληνικό λόγο, ακόμη και τον ρητορικό.

ΤΑ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΑ

Μέγα μέρος, το ένα τρίτο, της απάντησης του κ. Τσαντσάνογλου, εστιάζεται στον πόσο, κατά τη γνώμη μου, με τις θέσεις μου εκθέτω τον ίδιο τον συνεργάτη μου κ. Dirk Obbink. Διότι, λέει, δεν καταλαβαίνω πόσο το μένος μου κατά των Δημοσίων Πανεπιστημίων στρέφεται και κατά του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης όπου ο
Dirk
Obbink
είναι διακεκριμένο στέλεχος. Και επίσης, λέει, δεν καταλαβαίνω πόσο η καταδίκη μου του σκανδάλου του παπύρου του Δερβενιού συμπαρασύρει και όσους διεύθυναν (συμπεριλαμβανομένου του
Dirk
Obbink
τώρα) το Πρόγραμμα των Παπύρων από την Οξύρυγχο του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, αφού η έκδοσή τους παρασάγγας απέχει από του να ολοκληρωθεί έχοντας αρχίσει από το 1892.

Ο καθηγητής του Δημόσιου Πανεπιστημίου φαίνεται έχει χάσει την επαφή του με την πραγματικότητα. Από πού κατάλαβε ότι εγώ πνέω ιδεολογικά μένεα κατά της αφηρημένης ιδέας του Δημόσιου Πανεπιστημίου;! Η ότι στην περιγραφή που κάνω της αποτυχίας του εκπαιδευτικού μας συστήματος συμπεριλαμβάνω τα απανταχού σύμπαντος Δημόσια Πανεπιστήμια και μάλιστα ειδικά το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης! Την κατάντια των Δημόσιων Πανεπιστημίων σας στη χώρα μας κ. Καθηγητά δεν ανέχομαι, μπορείτε να το καταλάβετε, το θέμα είναι πολύ συγκεκριμένο. Και η κοινωνία απηύδησε πια και ζητεί δυναμικά μέτρα. Το κακό δεν πάει άλλο – και χρειάζεται γενναίες τομές για να θεραπευθεί. Μια βασική τέτοια τομή είναι η απελευθέρωση του εκπαιδευτικού πεδίου που θα επιτρέψει την απρόσκοπτη ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων επί ίσοις όροις με τα Δημόσια. Ο ανταγωνισμός θα κάνει καλό και στα Δημόσια. Τα υγιή μέλη τους θα δράξουν την ευκαιρία να αποσείσουν το βάρος δυσλειτουργικών δομών και άχρηστων προσώπων που εμποδίζουν την ανεμπόδιστη επιστημονική δραστηριότητά τους, προσελκύοντας έτσι ταυτόχρονα καλύτερο ανθρώπινο δυναμικό. Έτσι, και μόνον έτσι, θα υψωθεί ο πήχυς ποιότητας και αποτελεσματικότητας και των Δημοσίων φορέων. Μέχρι τότε τα Πανεπιστήμιά μας θα παραμένουν «ογκώδεις, δαπανηροί, δυσλειτουργικοί, αναποτελεσματικοί και αντιπαραγωγικοί δημόσιοι ακαδημαϊκοί φορείς», αυτό που έγραψα.

Και να προσθέσω εδώ, γιατί ο κ. Τσαντσάνογλου θα καιροφυλακτεί να επιτρίψει την δική του ευθύνη στη συνείδηση όλου του ελληνικού ακαδημαϊκού κόσμου, υπάρχουν πολλά μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας που θέλουν και μπορούν να κάνουν καλά την επιστημονική δουλειά τους και που με τον ένα ή άλλο τρόπο, άμεσα ή έμμεσα, εμποδίζονται να φθάσουν το βέλτιστο της απόδοσής τους. Σε κύκλους Σεμιναρίων που οργανώνει το Ινστιτούτο

Φιλοσοφικών Ερευνών στην Πάτρα συμμετέχουν χρόνια τώρα επίλεκτα στελέχη από όλους τους Δημόσιους Φορείς της χώρας, Πανεπιστημιακούς και Ερευνητικούς, με αποδεδειγμένο έργο στον τομέα τους. Το σύστημα είναι που νοσεί κ. Καθηγητά του Δημόσιου Πανεπιστημίου και χρειάζεται ριζική αναδόμηση, τον δυνατό αέρα της δημιουργικής καταστροφής. Και η κριτική μου απευθύνεται σε όλους όσους έχουν συνδέσει τα συμφέροντά τους με την διατήρηση του νοσηρού καθεστώτος.

Τώρα το άλλο αστείο της απάντησης του κ. Τσαντσάνογλου. Εξισώνει τα 45 χρόνια που χρειάστηκαν να δημοσιευθούν επίσημα οι 26 στήλες του παπύρου του Δερβενιού με την μεγαλύτερη πολυετία της δουλειάς στους παπύρους από την Οξύρυγχο. Όταν βρέθηκαν οι πάπυροι στην Αίγυπτο σχηματίσθηκε αμέσως η αποτελεσματική θεσμική βάση για την σωστή διαχείρισή τους και σχεδιάσθηκε το πλάνο εργασίας για την έγκαιρη διαδοχική έκδοσή τους το οποίο ακολουθείται με επιτυχία μέχρι σήμερα. Υπολογίζεται ότι είναι πάνω από μισό εκατομμύριο κομμάτια από αυτούς, έχουν δημοσιευθεί 70 μεγάλοι τόμοι από το 1898, και η εργασία τώρα υπό τον Dirk Obbink έχει επιταχυνθεί και προχωρεί με ρυθμό ενός τόμου το έτος, περιλαμβάνοντος κατά μέσο όρο 50 παπύρους. Αντί για την ανθυγιεινή ατμόσφαιρα του παπύρου του Δερβενιού, οι πάπυροι από την Οξύρυγχο είναι ανοικτοί στην διεθνή επιστημονική συνεργασία. Ειδικοί, λόγιοι και φοιτητές από όλο τον κόσμο προσκαλούνται για να βοηθήσουν στην μελέτη και έκδοση του υλικού. Αρκεί να δει κανείς τους εκδότες ενός οποιουδήποτε τόμου της σειράς. Ο ίδιος ευρίσκομαι τώρα στην Οξφόρδη για τη μελέτη και έκδοση παπύρων από τη συλλογή. Αναφέρει ειδικά ο κ.Τσαντσάνογλου την υποδειγματική έκδοση του νέου Αρχιλόχου από τον
Dirk
Obbink
. Αλλα αυτή έγινε σε περίπου δυο χρόνια αφότου εντοπίστηκαν και ταυτοποιήθηκαν τα σχετικά αποσπάσματα, ενώ μέσα σε ένα χρόνο από την ανακάλυψή τους αυτή δημοσιεύθηκαν στο διαδίκτυο εικόνες τους. Ακόμη και τα Χειρόγραφα της Νεκρής Θάλασσας που έκαναν 44 χρόνια να δημοσιευθούν ανέρχονται σε βιβλιοθήκη ολόκληρη, δεκάδες χιλιάδες αποσπάσματα από γύρω στα 1000 χειρόγραφα. Και εν τούτοις η καθυστέρησή τους χαρακτηρίστηκε σκάνδαλο, και έφερε σάλο στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα. Τι να πω για την λογική των συγκρίσεων που κάνει ο κ. Τσαντσάνογλου; Η άτη του παπύρου και το άγος του σκανδάλου έχουν επικαλύψει τον υπεύθυνο καθηγητή του Δημόσιου Πανεπιστημίου.

ΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ

Για την «ταμπακέρα», που είναι το σκάνδαλο του παπύρου του Δερβενιού και η ευθύνη του κ. Τσαντσάνογλου γι᾽ αυτό, παχεία αχλύς περιβάλλει το θέμα στην απολογία του.

1) Υποστηρίζει ότι η ευθύνη του είναι χρονικά πιο περιορισμένη από τα 45 χρόνια που κύλησαν από το 1962, χρονιά εύρεσης και συντήρησης του Παπύρου. Ο ίδιος υπολογίζει την ευθύνη του σε 26 χρόνια ,από το 1980! Πώς τότε τάχα κλέψαν τη δική του (με τον κ Παράσογλου) εργασία στην ανεπίσημη έκδοση του 1982, που όπως λέει αντιπροσωπεύει το 80% του αποκατεστημένου κειμένου;  Σε λιγότερο από ένα χρόνο ετοίμασε το μεγαλύτερο μέρος του κειμένου και μετά έπεσε σε ύπνο; Εξάλλου, προφανώς συμμετείχε στην εργασία επί του παπύρου και πριν το θάνατο του Καψωμένου και την περιέλευση της πνευματικής ιδιοκτησίας του παπύρου στον ίδιο. Όποιος ξέρει πώς λειτουργούσε το νοσηρό σύστημα στην Ελλάδα, ξέρει και χωρίς πληροφόρηση ότι έτσι έγινε η μεταβίβαση του ιδιοκτησιακού πνευματικού δικαιώματος. Έχουμε λοιπόν πάνω από 30 χρόνια συγκεκριμένης ευθύνης. Και το κάτω-κάτω της γραφής, τη σημασία έχουν όλα αυτά; Αν δεν έφταιγε για την απαράδεκτη καθυστέρηση πριν, αφότου έγινε ο επίσημος υπεύθυνος όφειλε να διεκπεραιώσει σε λίγα χρόνια την έκδοση, ακριβώς για να θέσει τέλος στο σκάνδαλο για το οποίο, υποτίθεται, δεν έφταιγε μέχρι τότε. Τόσο περισσότερο όσο το 80% της δουλειάς ήταν έτοιμο πριν το 1980, αφού το έκλεψαν για την ανεπίσημη έκδοση το 1982! Τι τον εμπόδισε να ολοκληρώσει το υπόλοιπο 20% σε 2-3 χρόνια, το 1985;! Το γεγονός είναι ότι ο καθηγητής του Δημόσιου Πανεπιστημίου είναι υπεύθυνος για το σκάνδαλο της έλλειψης επίσημης δημοσίευσης ενός τόσο σημαντικού κειμένου για 45 χρόνια από την εύρεσή του. Το ότι δεν ήταν εξ αρχής ο τυπικός ιδιοκτήτης της έκδοσης δεν έχει σημασία - διαιώνισε την κατάσταση που παρέλαβε και στην οποία συμμετείχε και πριν. Άλλωστε μια ορισμένη αμηχανία από το μέγεθος του έργου ήταν αναμενόμενη τα πρώτα χρόνια μετά την εύρεση.

2) Ο κ. Τσαντσάνογλου υποστηρίζει τη δική του εκδοχή για τη δημοσίευση σε διεθνές έγκριτο επιστημονικό περιοδικό του κειμένου το 1982. Η αλήθεια όμως είναι ότι το κείμενο εκείνο αποτελεί αποτέλεσμα διεθνούς συνεργασίας, μερικών προεξεχόντων κορυφαίων κλασικών φιλολόγων, βάσει στοιχείων που συνελέγοντο με διάφορους τρόπους. Σημειωτέον ότι το σύνολο του παπύρου εξετίθετο την προηγούμενη περίοδο στο Μουσείο. Και είναι περιεργο ότι ποτε ο υπευθυνος του σκανδαλου δεν προσδιοριζει με συγκεκριμενο τροπο την δουλεια του Καψωμενου πανω στον παπυρο. Φυσικά και ο κ. Τσαντσάνογλου θα έστελνε κομμάτια του κειμένου για επεξεργασία και σχολιασμό εκ μέρους ειδικών στη διεθνή κοινότητα. Ήθελε βοήθεια, μόνο που δεν την ζητούσε κανονικά! Η απαράδεκτη καθυστέρηση ήδη τότε μιας επίσημης έκδοσης και η αδημονία της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας για τη γνωστοποίηση έκανε ώστε η εν πολλοίς συλλογική δουλειά των διακεκριμένων ειδικών να βρει το δρόμο της δημοσίευσης του 1982. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα, και τα λοιπά αναφερόμενα από τον κ. Τσαντσάνογλου περί γραμμάτων και συγνώμης εκ μέρους του σπουδαίου φιλόλογου που έβαλε τη σφραγίδα του στο κείμενο του 1982, ανήκουν στη σφαίρα των καλών τρόπων. Ο νοών νοείτω. Ο κ. Τσαντσάνογλου ερωτά τη ρητορική ερώτηση γιατί ένας μεγάλος επιστήμονας θα εξέδιδε κάτι χωρίς το όνομά του. Μα λόγω ακριβώς της νοσηρής ιδιοκτησιακής σχέσης με την έκδοση του

παπύρου που είχε ο καθηγητής του Δημόσιου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης. Δεν χρειάζονται κρυφά για να εξηγήσουν τα προφανή.

3) Αφού (όπως τώρα υποστηρίζει ο κ. Τσαντσάνογλου) το 80% του αποκατεστημένου κειμένου υπήρχε στην έκδοση του 1982, και αφού όλο πρακτικά το υπόλοιπο προσφέρθηκε από τον κο Τσαντσάνογλου με την ευκαιρία του σεμιναρίου στο Princeton στις αρχές της δεκαετίας του '90, το 1993, τότε:

α) γιατί δεν εκδόθηκε το πλήρες κείμενο αμέσως μετά το σεμινάριο, αλλά περίμενε τη δική μας παρέμβαση για να εμφανισθεί εν τάχει το 2006;

και β) πώς εγώ «αντέγραψα» δουλειά του κ. Τσαντσάνογλου, που κατ' αυτόν τον ίδιο είχε πρακτικά ολοκληρωθεί και δημοσιευθεί πριν τον δω εκείνο το μοιραίο πρωινό (!) μερικά χρόνια αργότερα;

Ο κ. Καθηγητής του Δημόσιου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης έχει χάσει την επαφή του με την πραγματικότητα και με την αδήριτη λογική της πραγματικότητας.

4) Ο κ. Τσαντσάνογλου υποστηρίζει ότι ποτέ δεν επέβαλλε, και δεν εζήτησε από το Μουσείο να επιβάλλει, απαγόρευση άμεσης πρόσβασης στον πάπυρο από ερευνητές. Και πάλι φαίνεται ότι δεν πρέπει να τα πηγαίνει πολύ καλά με τη λογική. Εδώ αναγόμαστε σε ψυχολογικό φαινόμενο. Δηλαδή εννοεί ότι το πεδίο ήταν ελεύθερο και ότι κανένας ειδικός δεν ενδιαφέρθηκε ή δεν ήταν ικανός να ασχοληθεί με το πρωτογενές υλικό, αλλά όλοι περίμεναν πώς και πώς να κάνει τη δουλειά ο κ. Τσαντσάνογλου για να του την κλέψουν; Είναι παράνοια. Η μήπως εννοεί, ότι το πεδίο ήταν ελεύθερο, αλλά κανένας δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει το πρωτογενές υλικό για δική του εργασία προς δημοσίευση πριν ο κ. Τσαντσάνογλου εκδώσει ο ίδιος τον πάπυρο, πριν δηλαδή το άπειρο και το απροσδιόριστο; Και ποιος σοβαρός λόγιος θα καταδεχόταν τέτοιους όρους αν δεν ήταν εξαναγκασμένος να τους αποδεχθεί (δυστυχώς υπάρχει και τέτοιο πραγματικό παράδειγμα στην άσχημη ιστορία του παπύρου του Δερβενιού). Και πάλι, αν όλα ήσαν έτσι που τα περιγράφει ο καθηγητής του Δημόσιου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης, τότε γιατί στη θεμελιώδη εργασία του Richard Janko τονίζεται ότι ούτε επιχειρήθηκε καν οποιαδήποτε σχέση με τον πάπυρο και τον υπεύθυνο; Και γιατί το βιβλίο του
Gabor
Betegh
για τον πάπυρο αρχίζει με τη δήλωση ότι η δουλειά του δεν έχει καμιά αξίωση

επιστημονικής, κριτικής έκδοσης; Αλλά το πιο ωραίο είναι το άλλο. Ενώ λέει ήταν όλα ελεύθερα, ο κ. Τσαντσάνογλου περιγράφει πώς η δική μας παρέμβαση απαγορεύθηκε αρχικά, και χρειάστηκε η δική μου ειδική μεσολάβηση για να αρθεί η απαγόρευση! Και αυτά εν έτει 2005 και 2006. Και όταν όπως υποστηρίζει δεν χρειαζόταν η απαγόρευση γιατί τάχα ήταν έτοιμος. Φανταστείτε τι συνέβαινε παλιότερα
όταν δεν ήταν έτοιμος! Ο κ. Καθηγητής του Δημοσίου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης έχει χάσει την επαφή του με τη λογική της πραγματικότητας. Ο ίδιος πήγαινε γυρεύοντας να δείχνει τη δουλειά του, χωρίς να του ζητείται, για να παίρνει ιδέες. Τίποτε κακό σε αυτό, αν γίνεται με ορισμένο μέτρο. Αλλά το να κατηγορεί όλους όσους υποχρεώθηκαν να περάσουν από αυτό το φορτίο για να μάθουν κάτι από το περιεχόμενο του παπύρου (που ήταν το μόνο που τους ενδιέφερε)
–
το να τους κατηγορεί ότι σφετερίστηκαν την δουλειά του, που ήταν δουλειά τους, χωρίς μάλιστα ακόμη και στην «έκδοση» του 2006 να αναγράφει το παραμικρό για τη συμβολή στην αποκατάσταση του κειμένου των πολλών ειδικών που ασχολήθηκαν με τον πάπυρο, ακόμη και των διακεκριμένων ειδικών που ο ίδιος λέει ότι ζήτησε τις υποδείξεις τους πριν το 1982 - ε, αυτό παραπάει. Και από κωμικό καταντά προβληματικό και ανησυχητικό.

Τελευταία αναφέρω κάτι μικρούλικα στα οποία φαίνεται να είναι επιρρεπείς μερικοί καθηγητές του Δημοσίου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης.

(α) Όπως ότι το άρθρο μου στο Βήμα δεν ήταν με την ευκαιρία της παρουσίασης της «έκδοσης», όπως λέει ο κ. Τσαντσάνογλου, αλλά σε απάντηση της επιφυλλίδας του κ. Τιβέριου εναντίον μου.

(β) Και όπως ότι τον πάπυρο του Δερβενιού δεν θα εκδώσει ο Dirk Obbink αλλά θα εκδώσουμε ο Dirk Obbink
και εγώ, που είμαστε επικεφαλής υπεύθυνοι ενός πλήρως ολοκληρωμένου προγράμματος για τον πάπυρο κατατεθειμένου στο Υπουργείο Πολιτισμού. Όλοι, από το Υπουργείο και δια του Τύπου, τα ξέρουν αυτά, αλλά ο κ. Καθηγητής του Δημόσιου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης θέλει να τα αγνοεί αν και παραπέμπει επισήμως στην πρότασή μας στο Υπουργείο με πρωτόκολλο. Και ας μην νομίσει ο καλός καθηγητής ότι έτσι υποτιμώ και απαξιώνω τον συνεργάτη μου. Γελάμε με αυτά. Αλήθεια πιστεύει ότι μπορεί να σπείρει ζιζάνια στην συνεργασία μας, αυτός και μια συνέταιρός του στην Θεσσαλονίκη, με τέτοιους τρόπους; Ας ξυπνήσει στον 21
ο
αιώνα.

(γ) Και αυτό περί ξυπνήματος με φέρνει στους τίτλους! Προβληματίζεται ο κ. Καθηγητής και πολύ τυρβάζει περί τον τίτλο του καθηγητή. Τι άλλο, καρεκλοκενταυρισμός; Ό,τι είχα να πω επί της ουσίας του θέματος το είπα στο προηγούμενο άρθρο μου και παρακαλώ τον κριτικό αναγνώστη να το συμβουλευθεί. Δεν αξίζει επίσης να επισημάνω αναντιστοιχίες του αγγλικού με το ελληνικό σύστημα. Εξάλλου στην εποχή μας κάθε νομικό ίδρυμα μπορεί να αποδώσει τέτοιους τίτλους, και εάν το ίδρυμα έχει κύρος με το έργο του οι τίτλοι του μετράνε και εάν δεν έχει, τίποτε δεν σώζει τον τίτλο. Άλλο αν δεν τους χρειαζόμαστε. Βάζουμε λοιπόν στο Ινστιτούτο τίτλους. Τι εννοεί ο καθηγητής του Δημόσιου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης; Ότι θα είναι ο τίτλος του καθηγητή προστατευόμενη ονομασία σαν τη φέτα; Και δεν ξέρει ότι η ονομασία προέλευσης κατοχυρώνεται αποτελεσματικά επειδή το προϊόν είναι καλό – και όχι αντιστρόφως! Την πραγματικότητα της ουσίας την καταλαβαίνει; Αληθώς, δεν φαίνεται να μελετά τους αρχαίους.

(δ) Και αυτό περί αρχαίων με φέρνει σε αυτά που λέει ο αγαθός καθηγητής για ομορφιά και καθρέπτες. Πάλι ανάρχαιος ελέγχεται. Ο αρχαιοελληνικός πολιτισμός λατρεύει το κάλλος, την αριστεία, την κάθε τελειότητα. Λατρεύει είπα. Άρα και ξέρει.

ΩΔΙΝΕ ΧΕΛΩΝΗ ΚΑΙ ΕΤΕΚΕ ΜΥΝ

Μετά τη δική μας παρέμβαση, επανήλθε σε δράση το σχέδιο δημοσίευσης του παπύρου από τον κ. Τσαντσάνογλου, το οποίο και τελικά υλοποιήθηκε μόλις τώρα. Η εργασία του θα μελετηθεί και αξιολογηθεί επιστημονικά εν καιρώ. Μια πρώτη, πρόχειρη ματιά αποκαλύπτει προφανείς σοβαρές επιστημονικές ελλείψεις και ανεπάρκειες. Χωρίς να μπαίνω τώρα στο περιεχόμενο των απόψεων του βιβλίου, είναι χτυπητή η απουσία (1) οποιουδήποτε
apparatus
criticus
καθώς και (2) μιας συστηματικής αντιστοίχισης των τεμαχίων του παπύρου με τα αρχικά ευρεθέντα κομμάτια του ρολού του παπύρου. Σχετικά με το δεύτερο μάλιστα, (3) η περιγραφή που γίνεται της αρχικής εργασίας συντήρησης είναι παραδόξως παραπλανητική και λανθασμένη και αυτό είναι πολύ σημαντικό. (4) Σχετικά δε με την απίστευτη, απόλυτη απουσία
apparatus
criticus
, αποσιωπείται έτσι παντελώς, ενώ χρησιμοποιείται, η πολυετής εργασία πολλών μελετητών και εκδοτών του παπύρου για την αποκατάσταση του κειμένου, πράγμα άκρως αντιεπιστημονικό, προερχόμενο μάλιστα από κάποιον που πικραίνεται ότι πάντες οι

ενδιαφερόμενοι για τον πάπυρο τάχα θέλουν να κλέψουν τη δουλειά του. (5) Δεν υπάρχει ουσιαστική αναπαράσταση του ρολού του παπύρου και της θέσης του κειμένου σε αυτόν, απαραίτητο εργαλείο ελέγχου της αποκατάστασης του κειμένου. (6) Ο απόλυτος χωρισμός επίσης συγγραφικών αρμοδιοτήτων για το κείμενο αφενός και τον σχολιασμό του αφετέρου είναι παράξενος και δεν εξασφαλίζει μια ολοκληρωμένη εργασία. (7) Ο ερμηνευτικός σχολιασμός είναι ελαφρών βαρών και συχνά σε βασικά θέματα άστοχος της αλήθειας. (8) Ούτε για πρωτογενή πληροφόρηση περί του παπύρου δεν μπορεί να θεωρηθεί αξιόπιστη η «έκδοση». Το μικρό κομμάτι που ονομάζουν
D
2
a
δεν ανήκει στο τεμάχιο
D
2 αλλά σε άλλο, στο
D
1! Είναι σαν να ξέχασαν την αυτοψία του παπύρου.

Ήδη η πρώτη εμπεριστατωμένη κριτική δημοσιεύτηκε στο έγκυρο Bryn Mawr Classican Revi
ew α
πό τον διακεκριμένο κλασικό φιλόλογο
Richard
Janko
. Η έκδοση καταδικάζεται σαν βήμα οπισθοδρόμησης όσον αφορά τη γνώση του κειμένου. Μια οριστική επιστημονική έκδοση, μετάφραση και ερμηνεία του παπύρου κατά τον
Janko
, απομένει ζητούμενο. Η τριανδρια των συγγραφεων του βιβλιου εστειλε μακρα απαντηση που την εκθετει ακομη περισσοτερο. Ελαβε καταλυτικη απαντηση από τον
Janko
αφου πηγε γυρευοντας.

Μετά 45 χρόνια λείπει ακόμα μια αξιόπιστη και πλήρης κριτική εργασία βάσης για τον πάπυρο. Αυτό που παρουσιάστηκε θα ήταν χρήσιμο αν είχε δημοσιευθεί λίγα χρόνια μετά την εύρεση του παπύρου.